

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 22 januari.

2 § Frågestund

Frågestund

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsrådet Mats Odell, justitieminister Beatrice Ask, miljöminister Andreas Carlgren, statsrådet Ewa Björling och statsrådet Tobias Krantz välkomna. Jag ska bara nämna att statsrådet Mats Odell besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Klimatmötet i Köpenhamn

Anf. 2 ANDERS YGEMAN (s):

Herr talman! Toppmötet i Köpenhamn blev inte den framgång som klimatet så väl behövde. Vi fick inget nytt avtal utan vi fick en till intet förpliktande papperslapp, påskriven av endast en bråkdel av de närvarande länderna. Tyvärr blev klimattoppmötet och det svenska ordförandeskapet ett fiasko.

Vi har haft en rad debatter här i kammaren om vad som skulle krävas av klimattoppmötet och om vilket arbete den svenska regeringen borde göra. Oppositionen har kritiserat regeringen för att prata ned förväntningarna, för att negligera u-ländernas perspektiv och för oförmågan att ta initiativ. Varje gång kritiken har framförts har regeringen bemött den på samma sätt: oppositionen har inte förstått någonting, oppositionen har inte begripit någonting.

Nu fylls internationella medier av exakt samma kritik. Det spelar ingen roll om man slår upp Cape Times i Sydafrika, Information i Danmark eller Financial Times, alla är de eniga. Nu undrar jag: Finns det inte, när fiaskot är ett faktum, anledning att dra några lärdomar av den egna insatsen, miljöminister Carlgren?

Anf. 3 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Det är ingen tvekan om att Köpenhamnsmötet inte alls uppfyllde de förväntningar som vi var så många världen över som hade, och det finns självklart alltid lärdomar att dra.

Frågan är dock vad det verkligen var som gick snett. Det som nu bekräftas internationellt gång på gång är att vi såg en situation där USA inte var tillräckligt berett att minska utsläppen. Det hänger ihop med de problem president Obama har att få igenom en ny lagstiftning i Senaten. Vi har också sett att man från Kinas sida, alltså världens största utsläppsland, inte alls tar det ansvar som motsvaras av det ansvar man har för klimatet i världen. Det är de två huvudskälen.

EU måste självklart också hela tiden flytta fram sina positioner, se till att säkra att vi åstadkommer tillräckligt mycket för klimatet, och där fortsätter också Sverige att vara pådrivande.

Anf. 4 ANDERS YGEMAN (s):

Herr talman! Nu var det ju den svenska regeringen och statsminister Reinfeldt som åkte till Washington och klappade Obama på axeln bara några veckor innan och tackade honom för framstående insatser för klimatet. Sedan åkte han vidare till Kina. Man hade ju kunnat hoppas att den svenska regeringens besök hade fått lite större genomslag.

Nu var det inte det min fråga gällde utan den gällde vilka lärdomar man drar av det svenska agerandet och av EU:s agerande. Det är ju det som tillsammans med den rättmätiga kritiken av USA och Kina nu är föremål för ganska massiv internationell kritik, där det handlar om bristen på initiativ, där det handlar om att inte ha fått med sig stora delar av gruppen u-länder bakom ett nytt klimatavtal och där det har handlat om att redan långt innan mötet ha talat ned förväntningarna på det.

Anf. 5 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Jag bara konstaterar att Anders Ygeman talar på det sätt som bara den kan göra som har väldigt liten aning om vad som faktiskt skedde i förhandlingarna.

Däremot är det uppenbart att du har fel när det gäller vad som sägs i internationella medier. I den uppföljning som har gjorts i FN-huset liksom i genomgångar med andra länders regeringar har Sverige tvärtom fått mycket högt betyg. Det finns självklart alltid saker som vi trots det kunde ha gjort bättre, och jag är beredd att lära av det.

Däremot tycker jag att det är en dum, för att inte säga fullständigt okunnig diskussion att låtsas att det är det som nu är problemet internationellt. Problemet vi har internationellt är att Kina svek sitt ansvar. Därmed sveks stora delar av världen. Därmed sveks de stora grupper av u-länder som är de verkliga förlorarna. Det är inte här vi har förlorarna i verkligheten och till största grad. Det är i de många fattiga och mest sårbara u-länderna. Där saknades insatsen och där saknades stödet från Kinas sida.

Anf. 6 ANNA KINBERG BATRA (m):

Herr talman! Även jag vill följa upp klimatmötet, men främst i en fråga till statsrådet Ewa Björling.

Jag vill kombinera klimat och ekonomi. Det är ju så att Sverige ligger i den absoluta EU-toppen när det gäller hur vi tar oss ur den ekonomiska krisen. Det gör vi något bättre än förväntat. Vi är ett av få länder som just nu klarar EU:s krav på budgetunderskott och långsiktigt hållbara statsfinanser. Samtidigt följer vi upp klimatmötet i Köpenhamn.

Jag vill fråga statsrådet om sambandet mellan klimat och ekonomi, som är väldigt viktigt. Sverige har en lång frihandelstradition. Vi har ju sett att vår ekonomi växte med 44 procent när utsläppen minskade med 9, och jag vet att statsrådet har drivit frågan om frihandel med miljövänliga varor inom EU under svenskt ordförandeskap. Nu när det är avslutat undrar jag naturligtvis hur vi kan driva detta vidare, särskilt när klimatfrågan är fortsatt aktuell och behöver fortsatt svenskt ledarskap.

Anf. 7 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Herr talman! Tack för frågan, Anna Kinberg Batra! Det är en central uppgift för mig som frihandelsvän att också göra det hela till en grön frihandel. Redan på klimatmötet i Bali 2007 lyfte jag fram frågan om hur vi underlättar för klimativänliga varor, tjänster och teknologier. Vid det tillfället var intresset relativt svalt från många länder, ska jag säga, men det var fortfarande några EU-medlemsstater som stod bakom detta.

Sedan dess har vi fortsatt att diskutera det här. Vi har också försökt att lyfta fram det inom ramen för WTO. Nu går de multilaterala frihandelsförhandlingarna tyvärr alldeles för långsamt. Det finns också tankar på att lyfta fram det här utanför WTO för att kunna göra det hela snabbare.

Ett bekymmer som finns i detta är naturligtvis också att komma överens om vilka varor, tjänster och teknologier som ska ingå i grön frihandel.

Anf. 8 ANNA KINBERG BATRA (m):

Herr talman! Det kan ju vid en första anblick verka som om det inte kan finnas några motståndare till grön frihandel. Vi gillar ju alla bättre miljö och har en lång tradition och enighet här i huset om frihandelslinjen. Men det finns onekligen opposition mot det statsrådet säger. Det finns länder som vidtar protektionistiska åtgärder, som tvekar inför starka EU-mål om minskade utsläpp och bättre klimat.

Det finns också partier här i kammaren, Vänsterpartiet och Miljöpartiet till exempel, som föreslår så kallade klimattullar. Därför skulle jag vilja fråga statsrådet om skillnaderna mellan den regering hon företräder och ett rödgrönt alternativ. Hur skulle det gå för grönare och friare handel om det var ett starkt inflytande från Vänsterpartiet och Miljöpartiet?

Anf. 9 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Herr talman! Det ultimata målet vore naturligtvis att få bort alla tullar, kvoter och övriga handelshinder när det gäller klimatvänliga varor, tjänster och teknologier – allt för att underlätta för konsumenten. Det ska vara billigt att välja klimatvänligt och det ska vara enkelt. Det ska också finnas ett stort utbud att välja från.

Att i det läget, som Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår, införa ytterligare klimattullar är enligt min åsikt precis det motsatta, helt fel väg att gå framåt. Det kommer bara att göra det hela svårare. Det är precis den typen av åtgärder som det är viktigt att vi motarbetar i hela EU, den här smygprotektionismen som det handlar om för att motverka grön frihandel. Vidare är det viktigt att vi också tar upp det här inför alla andra länder inom WTO.

Om nu multilaterala handelsavtalet, den så kallade Doharundan, går för långsamt är jag beredd att stå bakom att bryta ut delarna och försöka få ett separat grönt frihandelsavtal – eftersom jag tycker att frågan är så viktig.

Förslag om ny skuldsaneringslag

Anf. 10 EVA SONIDSSON (s):

Herr talman! Jag är bekymrad över den ekonomiska situation som många människor befinner sig i nu, inte minst föräldrar till små barn. Andelen människor med ett litet ekonomiskt utrymme ökar hela tiden, och kronofogden skickar ut larmrapporter. Nu krävs det politiska beslut.

För nästan tre år sedan utsåg regeringen folkpartisten Jan Ertsborn att utreda dessa frågor. I eftermiddag överlämnar han sina samlade förslag till justitieministern.

Vi socialdemokrater ser stora fördelar av och ser positivt på det arbete som nu slutförts och nu ska presenteras. Vi tror, liksom utredaren, att om tiden för skuldsanering kortas ges fler möjligheter till nystart i tillvaron.

Nu verkar det dess värre som att frågan redan har gått i stå. Enligt uppgift från Justitiedepartementet kommer några förslag till ny skuldsaneringslag inte att presenteras under den här mandatperioden. Orsaken lär vara att regeringspartierna inte är överens om förslaget.

På vilket sätt är man inte överens i frågan, Beatrice Ask? Vad kommer att hända med utredningen? Jag vet att Folkpartiets hela riksdagsgrupp står bakom förslaget. Är det den moderatledda regeringen som är av en annan uppfattning, eller vad består oenigheten av?

Anf. 11 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Tack för frågan! Långvarig överskuldsättning leder till mänskligt lidande, och det är många människor som har stora problem. Det var skälet till att Gun Hellsvik från början tog initiativ till en skuldsaneringslag. Det gjordes en justering 2007, och den här regeringen har tagit initiativ till den utredning som nu ska ge mig ett slutförslag. Vi har fått ett delförslag som gäller bland annat enskild skuldsanering.

Det är viktigt att inse att det finns många människor som har svårt att se någon framtid därför att de har sådana skulder. Därför har skuldsaneringen ofta positiva effekter. Det är inte enkelt att få skuldsanering. Det

tar ganska lång tid i dag, och man får under lång tid leva på existensminimum.

Nu föreslår utredningen – den har remissbehandlats – att denna tid ska kortas. Det gäller för den delen också en rad andra förändringar. Det finns invändningar eftersom det här ska balanseras mot möjligheten att också den som säljer varor eller annat ska få betalt.

Vi är inte färdiga än med den beredning som måste göras för att vi ska kunna lägga fram en proposition.

Anf. 12 EVA SONIDSSON (s):

Herr talman! Jag är mycket väl medveten om hur det är att jobba med dessa frågor eftersom jag har gjort det i mitt tidigare verksamma liv.

Oenigheten drabbar alla dem som är i behov av skuldsanering. Det blir ökade sociala problem. Att vara barn till föräldrar med skulder och leva i fattigdom är ett problem som får långvariga konsekvenser för dem när de växer upp. Det känns som att det gick snabbt att montera ned a-kassan och försämla villkoren för sjuka. När det gäller att underlätta förutsättningarna för utsatta människor och förbättra situationen för dem med sämst ekonomi framkommer det att regeringen är oenig om förslaget innan beslut kan fattas.

Tycker ministern att det är riktigt att vara så oenig att man inte kan komma överens och försöka hitta en lösning för att så snabbt som möjligt lägga fram ett besked till de drabbade personerna?

Anf. 13 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Det är ett hårt ord att säga drabba. Det har skett justeringar av regelverket som gäller redan i dag.

Jag och alliansregeringen har haft uppfattningen att vi behöver förbättra möjligheten för människor att få skuldsanering. Det var därför vi tog initiativ till utredningen som vi nu har fått och som har remissbehandlats. Tunga remissinstanser som Finansinspektionen, en del domstolar, CSN och en del andra har haft invändningar. Det finns också olika uppfattningar inom partierna.

Det här är något som måste beredas noggrant. Jag är ledsen att ett förslag inte kommer före den stopptidpunkt för propositioner som riksdagen måste ha därför att ni har ett sommaruppehåll. Vi hade önskat det, men jag hinner tyvärr inte få fram förslaget under de veckor som är kvar.

Min avsikt är att vi ska få en bättre skuldsaneringslag än vad vi har, men den måste balansera olika intressen och ha en sådan utformning att den verkligen hjälper människor. Det finns naturligtvis redan möjlighet till skuldsanering. Vi har ambitionen att den ska förbättras. Det är min bestämda uppfattning.

Klimatarbetet i framtiden

Anf. 14 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Jag tänkte återgå till frågan om väder och klimat. Även om vädret utanför riksdagshuset just nu och i övriga Sverige inte ger skäl att befara en global uppvärmning vet vi att det är skillnad på miljö och klimat. Till skillnad från Anders Ygeman tycker jag att det var tydligt

vad den svenska regeringen hade för ambitioner inför Köpenhamnsmötet, nämligen att verkligen åstadkomma ett gott resultat.

Trots att vi var många som engagerade oss och hade på oss tvågradersknappar och så vidare blev det inte riktigt som vi hade hoppats. Det är inte bara Sverige utan världen över, inte minst de fattiga u-länderna som har drabbats hårdast.

Det viktiga är nu vad vi drar för lärdomar av detta och hur vi går vidare. Jag skulle vilja ha besked från miljöministern hur regeringen ser på hur vi kan komma förbi nederlaget och få en bindande överenskommelse mellan världens länder om att komma vidare. Måste vi vänta till mötet i Mexico City eller finns det andra sätt att komma fram? Vi får inte ge upp och tappa tempo i det viktiga arbetet.

Anf. 15 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Jag håller med om att det viktiga nu är hur vi går vidare. Helt avgörande är att EU slåss hårt för att åstadkomma ett juridiskt lagligt bindande internationellt avtal som träder i kraft när de hittillsvarande lösningarna avslutas 2012. För att åstadkomma detta ska vi också samarbeta nära med den stora grupp u-länder, önationer, länder i Afrika och andra, som är både mest sårbara och fattiga. Det kommer att handla om att driva Kina till att acceptera också egna åtaganden i ett internationellt sammanhang för att minska utsläppen. Det gäller att bryta motståndet som några av de rikaste u-länderna förskansar sig bakom och också säkerställa att USA bidrar med full ambition och full kraft inom ramen för ett internationellt system.

Anf. 16 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Det låter bra. Det låter som att miljöministern är på offensiven för att komma vidare och åstadkomma goda resultat.

Låt mig ta upp ett sidospår. Jag har lagt märke till att många EU-länder använder ett begrepp som jag tror leder tankarna fel när det gäller att komma vidare i miljöarbetet. Man talar om en bördefördelning. Precis som Anna Kinberg Batra sade är det inte längre miljöbovarna som gör de stora ekonomiska framstegen utan det är faktiskt de som är framsynta, tillämpar modern teknik och har ett miljömedvetet tänkande. Trots det använder man inom EU begreppet bördefördelning – det är tungt och besvärligt att vara progressiv på miljöområdet.

Kan inte miljöministern hjälpa oss att utmönstra detta begrepp som leder tankarna fel?

Miljöministern var inne på frågan om relationerna mellan EU och u-länderna. Det finns en skröna om att om vi hade hanterat u-länderna annorlunda hade mötet gått vägen. Har miljöministern någon kommentar till detta?

Anf. 17 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! EU är den ländergrupp i världen som har lagt fram de mest radikala och långtgående miljömålen. Sverige har varit pådrivande för att åstadkomma detta. Dessutom ställer vi oss i spetsen i EU genom att själva ha ett nationellt mål för 2020. Det är det mest långtgående målet, och det kommer att leda till att vi kommer att ha de lägsta utsläppen per capita i hela EU och därmed bli det ledande industrilandet.

Vi gör detta därför att vi vet att vi tjänar på detta. Vi berättar ofta historien att Sverige genom att göra de stora gröna investeringarna, genom att så kraftigt minska utsläppen, genom att satsa på att redan inom tio år få hälften av vår energi från förnybar energi, gör sig till vinnare. Vi tycker också att andra ska vara med och dela på vinsterna.

Det är ett faktum att i sluttimmarna av mötet i Köpenhamn gaddade sig Kina samman med Brasilien, Sydafrika och Indien. De gjorde upp vid sidan av övriga u-länder med USA. Det är det som gör att vi nu vill samarbeta med den stora gruppen u-länder.

Licensjakt på varg

Anf. 18 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Herr talman! Nyligen sade miljöministern på en presskonferens att han vill se friska och levande vargar. Det säger alltså samma miljöminister som har medverkat till att det nu finns 27 döda vargar på grund av licensjakten som har införts i Sverige. De flesta vargarna var friska, även om de hade en del gemensamma gener – det ska vi inte sticka under stol med. Det här administreras med pengar för biologisk mångfald – under internationella biologiska mångfaldsåret. Det känns märkligt.

Regeringen har angett som skäl till jakten att få in nytt blod och acceptans för vargen. Licensjakten ska följas av inplantering av varg, dels naturlig invandring, dels aktiv inflyttning. Det här skulle föregås av en förankringsprocess. Sanningen är att förankringsprocessen inte ens har börjat med acceptansen. Jägarförbunden är minst sagt delade i frågan.

Min fråga till miljöministern är då: Ska det fortfarande vara licensjakt nästa år om inte etappmålet om 20 nya valpar har infriats, genom inflyttning eller aktiv inplantering?

Anf. 19 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Faktum är att vi hade en riksdagsmajoritet bestående av partierna till vänster som under ett antal år inte gjorde något åt det faktum att Sverige har en av världens mest inavlade vargstammar.

Det är också ett faktum att den svenska vargstammen inte långsiktigt kan överleva om vi inte gör den genetiskt friskare. Det är det här som regeringen för första gången åtgärdar. Det är därför vi nu också tar flera viktiga steg för att genomföra det. Det var det som jag och generaldirektören för Naturvårdsverket i dag presenterade.

Jag konstaterar att vi måste ha respekt för människor som bor i de bygder som nu kommer att ta emot nya, friska vargar – jag har hittills inte hört den respekten uttryckas från Wiwi-Anne Johanssons sida. Det gör också att det är ett noggrant förankringsarbete som ska göras. Det har redan påbörjats. Förutsättningen för licensjakten är också att vi fortsätter arbetet och lyckas med arbetet att göra vargstammen genetiskt frisk.

Anf. 20 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Herr talman! Jag fick inget svar på om det blir licensjakt nästa år även om man inte infriar etappmålet.

Sanningen är också den att det inte finns någon förvaltningsplan. Det finns inget förankringsarbete för acceptans av inplanterade vargar och

aktiv inflyttning. Och det finns ringa erfarenheter av hur man gör när man aktivt inplanterar varg.

Det skedde en gång på 80-talet i Sverige. En varg sköts med bedövningspil i Skåne. Den flyttades till Bergslagen och sköts kort tid senare i Halland. Vargar har man inte där man sätter dem. Det är naturligtvis ett problem.

Vi säger att man behöver titta över det i särskilda områden.

Det som är problemet med regeringens rovdjurspolitik är att det är väldigt mycket som behöver utredas innan det är rimligt med licensjakt i Sverige, tycker vi. Men regeringen skjuter först. Sedan utreder man konsekvenserna av sina beslut. Det är väldigt olyckligt men dess värre inte oväntat.

Anf. 21 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Det blir uppenbart för alla som lyssnar på Wiwi-Anne Johansson att hon inte tror på möjligheten att utan vidare få in friska vargar i Sverige. Det är också att betrakta den svenska vargstammen som dödsdömd. Det gör inte jag.

Det är därför som jag säger att Naturvårdsverket redan arbetar med uppdraget. Man har redan satt i gång det arbetet. Uppgiften hade man i och med rovdjurspropositionen.

Jag välkomnar också den breda majoritet i riksdagen som står bakom licensjakten. Därför går frågan egentligen till Wiwi-Anne Johansson och Miljöpartiet, som ensamma var emot den: Vad sker om det blir en vänstermajoritet i riksdagsvalet? Ska ni då riva upp licensjakten?

För min del gäller att licensjakten är beroende av att vi också lyckas förnya vargstammen. Tanken att vi skulle ha kunnat klara av ett mål som gäller för fem år redan till i vinter trodde jag inte ens att Wiwi-Anne Johansson trodde på.

Nu kommer vi att i lugn och ro se till att ta vara på erfarenheterna från årets jakt. Det kommer att ske jakt också nästa år, men då kommer nya villkor att gälla.

Granskning av kvaliteten på högskolekurser

Anf. 22 ULF NILSSON (fp):

Herr talman! Kurser på högskolor och universitet ska naturligtvis hålla en vetenskaplig och akademisk nivå. Men ibland när man ser namnen på en del kurser undrar man spontant om de inte skulle passa bättre i en studiecirkel.

Jag såg för några år sedan att det fanns en kurs i golfträning. Det finns kurser i orkidéer i teori och praktik, kemi för båtfolk med mera.

Det går naturligtvis inte att yttra sig om de här kurserna förrän man vet exakt vad de innehåller – de kanske är väldigt akademiska. Men det är bra att högskoleministern nu ger Högskoleverket i uppdrag att granska kvaliteten på ett antal kurser.

Samtidigt blir naturligtvis många rädda för vad som händer med högskolornas frihet att själva utforma sina kurser och så vidare. Därför frågar jag högskoleministern Tobias Krantz om han kan säga något om hur han tänker sig att den här granskningen ska gå till och vad som ska avgöra om en kurs är akademisk eller inte.

Prot. 2009/10:65
28 januari

Frågestund

Anf. 23 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Stort tack för den här frågan! Många av de kurser som brukar nämnas i den offentliga debatten kring det här verkar både roliga och spännande. Samtidigt är det viktigt att ta detta på stort allvar.

Det förs en kritisk debatt till och från om huruvida ett antal kurser som förekommer verkligen håller akademisk nivå, om de vilar på vetenskaplig grund, som är det grundkriterium som kurser inom högskolan ska uppfylla för att vara högskolemässiga och rymmas inom högskolans ram.

Det har förekommit ett antal rätt allvarliga signaler, inte minst under senare tid, som jag tycker att jag som högst ansvarig för högre utbildning och forskning i Sverige måste ta på största allvar. Därför har nu regeringen gett Högskoleverket ett uppdrag att särskilt gå igenom kurser som kommer att ligga utanför det planerade kvalitetsutvärderingssystem som vi ska sätta och se om de verkligen uppfyller kravet på att de ska vila på vetenskaplig grund. Det är nämligen det krav som vi ställer på de kurser som ska rymmas inom högskolan. Det är alltså Högskoleverket som ska genomföra den här granskningen och utvärderingen.

Anf. 24 ULF NILSSON (fp):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Jag håller verkligen med om att kurser på högskolan ska hålla en viss nivå.

En följdfråga blir då vad Högskoleverket ska göra om de finner att kurserna har dålig kvalitet. Ibland kan skarp kritik från Högskoleverket leda till att en högskola skärper sig och höjer kvaliteten. Men ibland kanske själva kursupplägget är så dåligt att det faktiskt inte håller.

Jag hörde också att regeringen och ministern vill att Högskoleverket ska kunna utfärda vissa sanktioner. Följdfrågan blir då: Vilken typ av sanktioner och eventuellt andra åtgärder kan bli aktuella om högskolan nu inte själv tar det här ansvaret?

Anf. 25 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Det är viktigt att påminna om huvudargumentet för att detta är viktigt. För mig är det viktigt att genomföra det här av två skäl.

Det första är att vi ska säkra allmänhetens förtroende för universitet och högskolor. Skattebetalare i Sverige ska veta att de pengar som går till kurser inom akademien, högskolekurser, går just till kurser som uppfyller kraven på att de ska vila på vetenskaplig grund. Det ska man som skattebetalare kunna veta. Det handlar också om förtroendet hos allmänheten för universitet och högskolor, som jag slår mycket vakt om.

Det andra är naturligtvis att det är viktigt ur ett studentperspektiv. En kurs som studenter går på som de tror är akademisk – och som ska vara akademisk – ska naturligtvis också vara akademisk. Den ska inte bara vara akademisk till namnet utan också till innehållet. Därför är detta viktigt.

Om Högskoleverkets granskning leder till att man ifrågasätter vetenskapligheten i ett antal olika kurser måste det naturligtvis kunna få konsekvenser. Och Högskoleverket ska nu fundera på exakt vilka sanktioner det kan innebära. Högskoleverket kommer att återkomma med förslag i den frågan till regeringen.

Oseriösa fastighetsägare

Anf. 26 HILLEVI LARSSON (s):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till bostadsminister Mats Odell.

Många hyresgäster runt om i vårt land har en rätt besvärlig situation, speciellt de som är utsatta för oseriösa hyresvärdar. Det finns mer av dem på de orter där det är bostadsbrist och där folk många gånger inte har något val. Man måste ha någonstans att bo, och det är brist på bostäder, speciellt hyreslägenheter.

De allra värsta exemplen handlar om lägenheter som helt enkelt inte underhålls och där hyrorna ändå kan vara skyhöga. I Malmö, som jag kommer från, finns skrämmande exempel. Kackerlackor kryper omkring i hundratal, och det är svåra fuktskador. Nästan allting håller på att rasa samman. Ändå underhålls det inte.

Nu har regeringen tagit bort möjligheten att hindra den som redan har fastighet att köpa nya. Då undrar jag: Är det verkligen rätt signal att sända ut?

Anf. 27 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Tack för frågan! Det här är en viktig fråga.

Vi har lite olika dimensioner i det här. Vi har bland annat de delar av miljonprogrammet där vi har stor segregation. Hillevi Larsson nämnde själv en faktor, att det kryllar av kackerlackor. Det är knappast någonting som främjar integration.

Det här är ett stort problem i vissa delar av beståndet. När det gäller den delen kallade jag in kommunalråden, de kommunala bostadsföretagen och representanter för de boende i fredags i förra veckan till Finansdepartementet. Vi diskuterade detta. Vi har nu en bra ansats, och vi ska arbeta tillsammans, staten, kommunerna, bostadsföretagen och de boende, för att ta tag i de värsta problemen.

Sedan tog Hillevi Larsson upp en annan sak. Förköpslagen var inte effektiv. Det vi nu gör i stället är att vi skärper det här och sänker tröskeln för tvångsförvaltning. Det tror vi är ett mycket effektivare sätt, för det är inte alltid de här fastigheterna byter ägare. Vi vill kunna ingripa direkt om en fastighetsägare missköter sig.

Anf. 28 HILLEVI LARSSON (s):

Herr talman! Vi är helt överens när det gäller dem som redan har lyckats komma över fastigheter och missköter dem.

Man ska självklart lättare kunna tvångsförvalta de lägenheterna. Problemet är att man inte kan tvinga någon att bli tvångsförvaltare. Det föreslår inte regeringen heller. Det är inte speciellt attraktivt att bli tvångsförvaltare. Ofta har fastigheterna missköts så grovt att det är enorma summor det handlar om för att rusta upp dem igen.

Vi måste hindra dem från att köpa fler fastigheter. Det räcker inte att gå in när de redan har lyckats komma över fastigheter och i värsta fall hunnit låta dem förfalla. Kan man skärpa den lag som handlar om snabbare tvångsförvaltning kan man också skärpa förköpslagen, det vill säga möjligheten att se till att de som missköter sig åtminstone inte kan köpa fler fastigheter. Jag tycker att regeringen ska höja ambitionsnivån där.

Anf. 29 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Om det hade varit som Hillevi Larsson säger skulle inte det här problemet ha funnits. Kommunerna har möjligheten i dag till förköp, men det är inte säkert att kommunerna är beredda att gå in och ta av skattepengar för att köpa fastigheter. Det som är effektivt är att gå in och tvångsförvalta, att ta ifrån de här fastighetsägarna dispositionsrätten över fastigheterna.

Snöröjningen och trafiksäkerheten

Anf. 30 LARS GUSTAFSSON (kd):

Herr talman! Först kan man konstatera att det inte tycks som om vädret bryr sig så mycket om debatten om klimatet. Det kan man se utanför.

Min fråga går troligtvis till statsrådet Odell som är före detta kommunikationsminister. Vi har noterat att vi har fått en rejäl vinter med mycket fint snötäcke över landet. Det är vi alla glada över. Det är vackert.

Tyvärr medför det ymniga snöfallet problem för trafiken. Ibland får det tragiska följder. Ett sådant exempel är trafikolyckan i Nyköping. Olyckan fick en tragisk utgång. Två personer omkom genom att deras bil rutschade ned i Nyköpingsån. En tredje person kunde räddas genom ett modigt ingripande av en förbipasserande gående. Det kan man kalla för civilkurage.

Vid utredningen av olyckan framkom det att en starkt bidragande orsak till den fatala utgången var att snöröjningen var felaktigt utförd. Man hade täckt över vägräcket så att bilen rutschade över två vägbanor ned i Nyköpingsån. Det är så osannolikt att man inte kan tro att det skulle kunna vara så.

Min fråga till statsrådet är om det är rimligt att vi har olika trafiksäkerhet i snöröjningen i vårt land som dock är ett nordligt land med mycket snö ibland?

Anf. 31 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Jag tackar Lars Gustafsson för frågan. Vi kan börja med att glädja oss åt att trafiksäkerheten har förbättrats kraftfullt. Trafikdöden har minskat på ett sätt som vi inte trodde var möjligt för en tid sedan.

Så kommer en sådan här mycket tragisk händelse som den Lars Gustafsson refererar till. I varje sådant fall måste man utreda och titta på vad det är vi kan göra för att ytterligare öka trafiksäkerheten.

Vägverket och kanske även haverikommissionen – jag vet inte – tittar på det här. Jag är övertygad om att man drar de nödvändiga slutsatserna. Vägverket har resurser för att klara snöröjningen. Det är svårt att hinna med när det är så kraftiga snöfall som vi upplevde under den period som Lars Gustafsson refererar till.

Men det är naturligtvis oacceptabelt att människor ska få sätta livet till för att vi inte klarar av vår uppgift. Jag utgår från att Vägverket och berörda parter kommer att dra lärdomar av detta och försöka åstadkomma en bättre snöröjning nästa gång vi får en sådant kraftigt snöfall.

Anf. 32 LARS GUSTAFSSON (kd):

Herr talman! Det som är lite störande är att enligt medierna – jag har inte uppgifter från entreprenören själv – har entreprenören följt de rekommendationer som han fick av Vägverkets regionala kontor. Man kan fundera på det. Vägverket som nu går över i Transportstyrelsen om några månader borde ha en likvärdig rekommendation över landet, tycker man, för de här vägarna. Det är klart att det är olika på motorvägar jämfört med andra vägar. Jag förstår det.

Men vi som bilister funderar på om det skulle vara olika beroende på vilken vägsträcka vi råkar köra på när det gäller hur man agerar för att förhindra olyckor. Det innebär inte att man kan förhindra alla olyckor, men det borde vara en regelmässig standard. Det är en ganska enkel sak som man inte tänker på som bilist.

De värsta olyckorna är de som är onödiga och som dessutom får onödiga konsekvenser genom att det finns ett tekniskt fel, en brist eller en regelverksförändring. Jag tycker att det är viktigt att Vägverket ser över sina standarder, att det finns likvärdiga rekommendationer för hur man bär sig åt för att vi bilister ska kunna vara säkrare.

Det är helt rätt att vi i år har den lägsta dödligheten på mycket länge.

Anf. 33 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Jag tror att Lars Gustafssons fråga här i kammaren kan bidra till just det han själv vill uppnå, nämligen att man nu verkligen tittar på detta och ser till att det finns likvärdiga regler över hela landet.

Högscoleavgifter för utländska studenter

Anf. 34 LAGE RAHM (mp):

Herr talman! Regeringen hade aviserat att det i dag skulle komma en proposition om att införa avgifter för högscolestudier för utländska studenter. Den har inte kommit. Såvitt jag förstår är det inte heller säkert att det kommer en sådan proposition.

Det tycker jag är glädjande. Avgifter för studier i Sverige är något helt nytt och skulle innebära ett brott mot den goda princip vi har haft i Sverige att alla ska ha möjlighet att studera. Man ska inte behöva betala för sig.

Jag vill ändå med anledning av detta fråga högscoleminister Tobias Krantz om, efter att högscolevärlden har förkastat det här, regeringen har ändrat uppfattning. Om det inte är så, när kommer propositionen?

Anf. 35 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Jag kan tyvärr inte glädja Lage Rahm med att den här propositionen inte kommer att bli av. Det kommer att läggas fram en proposition om att införa avgifter för utländska studenter.

Däremot är det ett förslag som jag vet har en stark förankring. Många synpunkter och tankar som möter mig när jag pratar om den här frågan handlar om hur viktigt det är att införa avgifter för utländska studenter.

Jag vill nämna tre skäl. För det första innebär nuvarande ordning att den svenska högskolan dräneras kraftigt på resurser. Vi bjuder i dag utländska studenter på gratis utbildning. Det dränerar resurserna till den svenska högskolan.

För det andra ska globaliseringen i studentutbytet ske på rättvisa villkor. De flesta studenter som reser utomlands och pluggar i andra länder får betala för sig. Då är det i högsta grad rimligt att utländska studenter som kommer till Sverige får betala för sig. Annars får notan för internationaliseringen betalas av svenska skattebetalare.

För det tredje är det viktigt att vi konkurrerar med kvalitet i högskoleutbildningen i Sverige, inte genom att erbjuda gratis utbildning.

Den här propositionen kommer definitivt att läggas fram på riksdagens bord.

Anf. 36 LAGE RAHM (mp):

Herr talman! Jag frågade Tobias Krantz när den här propositionen skulle komma och fick inget datum. Det betyder väl att det är en obestämmd framtid som den här propositionen är skjuten till. Det är intressant att notera.

När Tobias Krantz pratar om att de utländska studenterna dränerar högskolan på resurser är det ett verklighetsfrämmande sätt att se på saken. De utländska studenterna tillför förstås mycket till högskolan. De som dränerar den är regeringen som med anledning av den här propositionen drog bort en del pengar från anslaget i den proposition som man lade fram i höstas.

En rapport från SFS visar att alla länder som infört avgifter för utländska studenter före 2006 även har infört det för inhemska studenter. Det är en väldigt oroande utveckling.

Anf. 37 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Vi kommer att presentera den här propositionen inom kort. Jag uppmanar Lage Rahm att ge sig till tåls till propositionen kommer på riksdagen bord. Den kommer alldeles strax.

Jag vill tillbakavisa det Lage Rahm säger om att det skulle innebära att avgift också införs för svenska studenter. Regeringen har absolut inga sådana planer. Tvärtom kommer vi att stärka skyddet för svenska studenter att slippa betala avgifter vid svenska universitet och högskolor. Vi kommer att se till att det blir tydligt lagreglerat.

Jag vill också poängtera att i samband med att vi inför avgifter för utländska studenter avser vi att införa ett stipendiesystem som gör att studenter från andra länder, utomeuropeiska länder, kan komma till Sverige och studera med hjälp av stipendier.

Detta är en viktig reform. Vi i Sverige ska konkurrera med att vi har bra utbildningar, inte med att våra utbildningar är gratis. Det är rimligt att internationaliseringen sker på jämlika villkor.

Jämställdhet i bolagsstyrelser

Anf. 38 MONICA GREEN (s):

Herr talman! Jag tänkte ställa en fråga till Mats Odell, eftersom han har hand om de övergripande frågorna i dag. Det handlar om jämställdhet.

Vi har i Sveriges riksdag slagit fast att män och kvinnor ska ha samma makt att forma sina liv och att forma samhället. Men det har vi inte i Sverige. Vi har inte jämställdhet. Vi har inte jämställdhet i hemmet, vi har inte jämställdhet i demokratin och definitivt inte i bolagsstyrelser. Bara 20 procent kvinnor finns med i bolagsstyrelser trots att så många kvinnor är både kompetenta och duktiga och har en lång erfarenhet. Män ser män och har alltid kvoterat in sig själva.

Frågan om att ställa krav på bolagen att de ska ta in kompetenta kvinnor i bolagsstyrelser har varit en het fråga men har motarbetats av den moderatledda regeringen fram till alldeles nyligen. Nu har plötsligt Moderaterna och därmed också antagligen hela regeringen, för det brukar vara så, bytt åsikt och tänker ta in den kvinnliga kompetensen i bolagsstyrelser. Stämmer det?

Anf. 39 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Jag kan svara som jag brukar svara journalister när jag får frågor av den här typen: Det pågår för närvarande inget lagstiftningsarbete i Regeringskansliet i denna fråga. Det finns alltså ingen anledning att engagera samordningen och försöka samordna partiernas uppfattning i detta, utan det här är en fråga som nu diskuteras.

Jag kan inleda med att säga att jag är förvånad över att Monica Green efter så långt socialdemokratiskt maktinnehav i Sverige gör denna summering av jämställdhetsläget. Det kanske manar till eftertanke.

Det vi har gjort är att ta tag i det som vi har makt över, nämligen jämställdheten i staten. Där har det skett en revolution sedan vi tog bort de kvantitativa regleringar som Socialdemokraterna hade. Vi har i stället öppnat upp och förändrat utnämningsspolitiken och sett till att det är möjligt för alla som är kvalificerade att figurera när vi ska tillsätta statliga chefer.

Andelen kvinnor har ökat kraftigt sedan detta skedde. Vi har också ett program nu för kvinnors karriärutveckling i staten som drivs med full kraft.

Anf. 40 MONICA GREEN (s):

Herr talman! Jag hör många som säger att det är precis tvärtom i samhället, det vill säga att jämställdheten för närvarande går bakåt.

Dessutom vet vi att Maud Olofsson och Nyamko Sabuni har skrivit ett brev till 342 valberedningar i bolagsstyrelser. Endast 77 svarade. Det var ett fullkomligt ointresse från bolagsstyrelserna att över huvud taget titta på den här frågan. Det har hittills varit ett förnekande från de borger-

liga partierna av att man skulle vilja ta med den kvinnliga kompetensen till exempel på det sätt man gör i Norge.

Eftersom Mats Odell nu säger att det inte pågår något arbete i regeringen med den här frågan vill jag fråga: Är det för att ni är så osams om detta? Är det ytterligare en sådan fråga som ni inte kan komma överens om? Det brukar vara så att de små partierna lägger sig platt för Moderaterna, men hur blir det den här gången?

Anf. 41 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Tack, Monica Green! Jag vill säga en sak först, och det är att jag håller med Monica Green om att det är skandal att kvinnors kompetens inte tas mer till vara i bolagsstyrelser. Vi vet att den här finanskrisen utlöstes av ett ohemult risktagande. Det var Lehman Brothers som gick i konkurs och som startade det här. Jag tror att jag vågar påstå att Lehman Sisters inte hade gått i konkurs på samma sätt.

(Applåder)

Jag tror att det finns väldigt mycket att hämta med kvinnors kunskap i styrelserummen, så jag och mitt parti kommer att kämpa för detta. Jag är övertygad om att vi i alliansen också kommer att fortsätta göra det. Vi har lyckats när det gäller våra egna statliga myndighetschefer där vi dessutom, Monica Green, har lyckats uppnå en situation, som gällde i alla fall för någon månad sedan, där de kvinnliga myndighetscheferna för första gången hade en högre genomsnittslön än sina manliga kolleger.

Vi vill självklart också uppnå jämställdhet med alla medel som är rimliga, men vi respekterar också den privata äganderätten.

Rättsväsendets hantering av ungdomskriminaliteten

Anf. 42 HELENA BOUVENG (m):

Herr talman! Min fråga går till justitieminister Beatrice Ask, och nu ska vi bli riktigt konkreta.

Som ett led i regeringens satsning för att förebygga ungdomskriminalitet beslutade justitieministern i mars 2009 om ett uppdrag som bland annat syftade till att lämna förslag på konkreta åtgärder på hur rättsväsendet, myndigheter och andra aktörer kan effektivisera insatserna för att förhindra att ungdomar utvecklar en vanekriminell livsstil. Rapporten lämnades i december förra året.

Ett av de konkreta förslag som där läggs fram berör frågan om en starkare styrning för att hålla tidsfristerna för unga lagöverträdare. Man anser att det är rimligt att en del av de resurser som nu tillförs rättsväsendet kommer de myndigheter till godo som vidtar aktiva åtgärder för att hålla fristerna inom detta prioriterade område.

Hur ser ministern på ett sådant förslag?

Anf. 43 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Det brukar vara så att ministrar inte ska föregripa den remissomgång som pågår, men låt mig säga så här: Ett av de allvarligaste problemen vi har inom rättsväsendet är den tid det tar mellan ett brott och att man faktiskt har hanterat det hela.

Prot. 2009/10:65
28 januari

Frågestund

Det drabbar särskilt ungdomar. Vi vet hur långa sommarloven var på den tiden vi själva gick i skolan. Att vara misstänkt för ett brott eller ha blivit utsatt för ett brott när man är 16–17 år och sedan behöva vänta väldigt länge gör att väldigt mycket kan gå snett, och det är klart att då måste vi vidta åtgärder. Uppgiften till den här utredningen var att komma med förslag som på olika sätt skyndar på processerna.

Att uppmuntra dem som vidtar åtgärder tror jag inte är ett förslag som räcker. Jag tror att det krävs andra väldigt konkreta åtgärder så att vi lever upp till de tidsfrister som faktiskt gäller enligt lagen i alla delar av hanteringen. Så är det inte i dag.

Anf. 44 HELENA BOUVENG (m):

Herr talman! Jag fortsätter med de konkreta förslagen.

Utredningen tar också upp frågan om vem som ska leda en förundersökning. Sedan 1995 finns en särreglering för ungdomsbrott. I ett delbetänkande redan 2006 föreslog BRU att detta skulle avskaffas. Man menade att en brottsutredning faktiskt inte är mer komplicerad för att den misstänkta är under 18 år.

Effekten av en förändring skulle leda till att handläggningstiderna kan kortas då kontakterna mellan polis och åklagare blir betydligt färre och utredare och förundersökningsledare finns i samma organisation.

Har ministern tagit ställning till att poliser liksom när det gäller vuxna lagöverträdare kan vara förundersökningsledare?

Anf. 45 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Generellt anser jag att polisen borde ta hand om fler utredningar än vad de gör i dag. Vi har i dag mer välutbildade poliser. Vi har kompetensen, och vi behöver använda den resursen. Åklagarledda förundersökningar är viktiga men inte i alla ärenden, och jag tror inte att det är någon stor skillnad mellan yngre som är drabbade av brottsligheten och vuxna.

Tillämpningen av de nya sjukförsäkringsreglerna

Anf. 46 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! I dag presenterade Aftonbladet det man kallade de nya sjuka reglerna. De presenterar hur Försäkringskassan ska kunna göra en bedömning av vilka som ska få avslag respektive godkännande av sin sjukpenning.

På Försäkringskassan säger man att vägledningen är strikt utformad från den nya lagen. Ett exempel: En man som sondmatas, inte kan svälja och får vård i hemmet av sin sjuksköterska som vidgar hans matstrupe två gånger om dagen ska inte få sjukpenning – avslag. En man som har sjukvård i hemmet tre timmar per dag har förbrukat sin förlängda sjukpenning och ansöker därför om förlängd sjukpenning i vissa fall. Han får avslag eftersom hemvården inte upptar så stor del av dagen, säger Försäkringskassan.

Dessa avslag är, som man säger, direkt utifrån regeringens lag, så min fråga till statsrådet Odell är om Försäkringskassans tolkning och vägledning utifrån regeringens lag om sjukförsäkring är korrekt.

Prot. 2009/10:65
28 januari

Frågestund

Anf. 47 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Tack för frågan, Eva-Lena Jansson!

Hur Försäkringskassan tolkar de regler som riksdagen har fastställt är naturligtvis en väldigt viktig fråga att diskutera. Jag kan inte överblicka hur enskilda fall har fallit ut och tolkats av Försäkringskassan. Det finns många exempel. Det finns en statistik som jag kan dra för Eva-Lena Jansson, om hon vill, när det gäller utvecklingen av avslag och indragningar, men jag tror inte att det är det som är kärnpunkten.

Det är väl så att vi står inför två olika alternativ hur det här kommer att utvecklas. Vi har sett det rödgröna alternativet som är en skiss, men vi har räknat lite grann på det. Jag ska inte ställa frågor till Eva-Lena Jansson, men jag kan säga att man naturligtvis blir väldigt oroad när man ser vad som skulle hända till exempel en sjuksköterska som är med om en mc-olycka och blir invaliderad och den situation som skulle uppstå med de regler ni föreslår.

Jag vill ändå säga att det är väldigt viktigt att vi ser till att Försäkringskassan följer de regler som riksdagen har fastställt, och det är regeringens utgångspunkt att så ska ske.

Anf. 48 EVA-LENA JANSSON (s):

Herr talman! De fall som jag angav var naturligtvis fiktiva. Det är de fall som Försäkringskassan har tagit fram som exempel för att handläggare i hela landet ska kunna använda sig av tolkningarna av dessa fall.

Enhetschefen på Försäkringskassan säger att vägledningen är strikt utformad utifrån den nya lagen. Det är klart att många människor funderar på vad detta får för effekter. Jag förstår att statsrådet Odell inte vill stå här och försvara dessa regler. Människor är upprörda, och jag är lika upprörd. Har man i dag över huvud taget rätt att vara sjuk i Sverige? Är det bara antalet dagar som ska bestämma?

En man angav i dag att han tackade Fredrik Reinfeldt för att han hade blivit sjuk på grund av de nya reglerna. Trots att han hade varit sjuk i 30 år hade han plötsligt blivit sjuk på grund av de nya reglerna.

Det är någonting konstigt som håller på att hända i Sverige, och jag är inte nöjd med det.

Anf. 49 Statsrådet MATS ODELL (kd):

Herr talman! Eva-Lena Jansson frågar mig om Försäkringskassans praxis är i enhetlighet med de regler som riksdagen har lagt fast. Den frågan går inte att svara på. Jag kan inte göra det. Om någonting har varit fel ska det rättas till.

Vi måste se till att människor kan känna trygghet när de är sjuka, om de är funktionshindrade och om de blir arbetslösa. De måste uppleva att Sverige är ett varmt samhälle där människor ska kunna uppleva detta, och det är regeringens ambition. Är någonting fel här ska det rättas till.

Frågestund

Anf. 50 FINN BENGTSSON (m):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Tobias Krantz.

Att ligga i framkant i medicinsk klinisk forskning är viktigt för Sverige, inte bara för forskningsutvecklingen i sig utan självklart för hälso- och sjukvården men även för näringslivet.

Alliansregeringen tog tidigt under mandatperioden kraftfulla initiativ till att förbättra svensk klinisk forskning vid tillsättningen av en forskningsutredning som vi inte har sett maken till och som landade i maj 2009 och följdes av en redan tidigare beslutad forskningsdelegation som i december avrapporterade sitt slutresultat då Göran Hägglund som socialminister var närvarande. Det framkom då att det är ganska viktigt att ta fortsatta initiativ på vägen för att utveckla medicinsk klinisk forskning.

Min enkla fråga till högskole- och forskningsministern är i vad mån regeringen avser att ta initiativ för att utveckla den kliniska forskningen under denna mandatperiod, och i så fall i vilken riktning, eller om vi måste vänta till nästa mandatperiod.

Anf. 51 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Precis som Finn Bengtsson nämner är frågan om framtiden för den kliniska forskningen i Sverige av stor prioritet och stort värde och någonting som ligger alliansregeringen mycket varmt om hjärtat. Vi ligger på många sätt i framkant när det gäller den kliniska forskningen, men vi behöver naturligtvis ytterligare spetsa läget när det gäller den kliniska forskningen.

Vi har gjort en del när det gäller den medicinska forskningen generellt sett. Inom ramen för den stora forskningssatsning på 5 miljarder som vi gör – ett historiskt resurslyft för svensk forskning – ger vi en halv miljard till medicinsk forskning. Vi ger också ökade fakultetsanslag till institutioner som ägnar sig åt medicinsk forskning.

När det gäller specifikt den kliniska forskningen har det, precis som Finn Bengtsson refererade, tillsatts utredningar som har lämnat sina resultat. Vi jobbar naturligtvis intensivt med den frågan och vad som mer konkret ska komma ut av den. Men jag kan försäkra Finn Bengtsson om att framtiden för den kliniska forskningen fortsatt ligger regeringen varmt om hjärtat och att vi naturligtvis jobbar engagerat med denna fråga.

Anf. 52 FINN BENGTSSON (m):

Herr talman! Det var mycket glädjande att höra de många tankar som forskningsministern under sin korta tid redan har funderat över när det gäller utvecklingen av medicinsk klinisk forskning här i Sverige.

Forskningsministern har redan fattat många kloka beslut. Men han har också en unik bakgrund när det gäller medicinsk klinisk forskning i och med det faktum att han, innan han tillträdde som minister, som riksdagsledamot arbetade med socialutskottets frågor, vilket är sjukvårdsfrågorna.

Även om det är kort tid fram till valet är det viktigt, mot bakgrund av den samlade kompetens som nu finns inom Utbildningsdepartementet och som äger frågan, att driva frågan vidare. Jag ställer denna fråga just för att jag har en följdfråga som berör hur man samverkar mellan Utbildningsdepartementet som äger huvudfrågan och Socialdepartementet som naturligtvis är en av de viktigaste avnämarna. Här har det traditionellt varit lite dåligt med denna typ av kommunikation. Jag hoppas nu att alliansregeringen verkligen kan visa hur gott man kan samarbeta inom sådana frågor mellan Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet.

Anf. 53 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Jag kan försäkra Finn Bengtsson om att vi har ett mycket gott samarbete, och ytterst är det jag och Göran Hägglund som tillsammans ansvarar för dessa frågor. Vi har ett mycket gott samarbete, inte bara i dessa frågor utan också i en hel del andra frågor som vi samverkar kring. Det finns en hel del kontaktytor mellan Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet på ett antal olika områden.

Vi har, som sagt, genomfört en mycket stor forskningssatsning. Vi satsar en halv miljard extra direkt på medicinsk forskning. Vi ger kraftigt ökade fakultetsanslag. Det är en historiskt stor forskningssatsning. Vi kommer naturligtvis också att fortsätta att försöka reformera den kliniska forskningen i Sverige. Och vi har ett mycket gott samarbete mellan Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet på denna punkt.

Diskriminering inom rättsväsendet

Anf. 54 MEHMET KAPLAN (mp):

Herr talman! Min fråga går till justitieminister Beatrice Ask.

Vi hade för några veckor sedan en konferens uppe i Sälen – Folk och Försvar. Normalt brukar det handla om internationella allianser, kanoner och skvadroner. Nu handlade det mycket om islamism i förorterna. Det var framför allt mediebild.

Samtidigt vet vi att antalet islamofobiska hatbrott ökar och har gjort det under de senaste åren. Vi vet att var fjärde muslimsk flicka och pojke blir utsatt för kränkande behandling någon eller några gånger per år.

Kopplingen mellan dessa två behöver inte vara särskilt klar, utan det handlar faktiskt om hur vi i vårt rättssamhälle, där människors lika värde ska triumfera, ska kunna hantera dem och alltså kunna ha fler bollar i luften och inte bara prata om den ena biten som faktiskt i förlängningen gör det ännu svårare att hantera frågorna.

Anf. 55 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Jag tycker att det var bra att man på Folk och Försvars konferens tog upp dessa frågeställningar. Människor med olika trosuppfattningar har naturligtvis rätt att ha dessa uppfattningar i vårt land. Det är viktigt att vi säkrar denna typ av rättigheter och att vi också arbetar mot den typ av brott som sker.

När det gäller en del av den grova internationella brottsligheten och inte minst terroristbekämpningen har det funnits inslag som av många med muslimsk tro har känts som att man anklagar en grupp, och det får naturligtvis inte ske.

Jag tror att det enda sättet att egentligen komma förbi detta är kunskap och professionalism i hur man arbetar och att man också arbetar tillsammans med medborgare i olika delar av samhället. Det är enda sättet för att människor ska få förtroende för rättsväsendets olika institutioner.

Anf. 56 MEHMET KAPLAN (mp):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för detta.

Min fråga gäller då själva grunden för hur vi ska arbeta mot denna typ av yttringar som drabbar enskilda individer här i Sverige.

För några år sedan fick Brottsförebyggande rådet i uppdrag att granska diskriminering inom rättsprocessen. Man gav sedan ut en rapport om detta. Uppdraget var att undersöka hur diskriminering inom rättsväsendet kan gå till. I slutet av rapporten presenterades förslag till åtgärder för att motverka diskriminering. Vilka av dessa förslag ligger statsrådet varmast om hjärtat? Detta handlar faktiskt inte om integration eller om lika rättigheter, utan det handlar mycket om det område som statsrådet har ansvar för, nämligen rättsväsendet i stort: domstolarna, åklagarväsendet och polisen. Vilka, om några, av dessa förslag kommer att effektueras? Kommer Brå i ett andra steg att få i uppdrag att gå vidare och undersöka omfattningen?

Anf. 57 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Först och främst tror jag att det finns ett generellt svar på den typen av problem som Mehmet Kaplan tar upp, och det är kunskap. Medarbetare i de olika myndigheterna, inte minst inom polisen, behöver mer kunskap om olika typer av diskriminering, hur den tar sig uttryck och vad det kan finnas för olika typer av aspekter på det. Det är ett arbete som pågår och måste pågå. Det är en bra idé att fundera över om man behöver undersöka omfattningen av detta.

Det pågår inom flera polismyndigheter ett arbete mot hatbrott och diskriminering och den typen av problematik. Men jag vågar säga att det inte är tillräckligt konkret och tillräckligt brett för att man ska vara helt nöjd.

I går när många koncentrerade sig på högtiden till minne av Förintelsen kunde man visa på motsvarande bekymmer när det gäller antisemitism. Jag tycker att vi måste ha mer uppmärksamhet på båda dessa problematiska områden när det gäller hatbrott.

EU:s konsumentdirektiv

Anf. 58 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Beatrice Ask och gäller införandet av EU:s konsumentdirektiv. Det skulle ha varit infört redan i maj i år. Tyvärr dröjer propositionen så vi får vänta till nästa mandatperiod på skarpa förslag bland annat om regleringen av sms-krediter. Detta

är en fråga som bland annat budget- och kreditrådgivare runt om i Stockholms län har uppmärksammat. Det är många människor som nu tvingas ta den här typen av lån för att betala löpande räkningar och andra lån.

I rapporter från Konsumentverket och kronofogden har vi gång på gång fått uppgifter om ett ökat antal överskuldsatta. Det här kostar samhället många miljarder. Jag är rädd att siffran stiger i takt med ökad arbetslöshet och fler som utförsäkras från sjukkassan. Därför undrar jag vad ministern gör för att skynda på det här arbetet.

Anf. 59 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Ja, vad gör jag för att skynda på det här arbetet? Jag tycker att det är otroligt viktigt att vi får en ny konsumentkreditlag på plats. Vi har många gånger diskuterat problematiken med korta lån för vilka det inte görs någon kreditprövning. Ett ganska bra utredningsförslag är framtaget. Det borde kunna hanteras.

Vi har en planering för hur snabbt en proposition skulle kunna vara framme. Men på grund av riksdagens sommaruppehåll kommer riksdagen inte att kunna fatta beslut. Jag räknar med att vi inte förrän i april eller maj har en proposition framme. Det är sorgligt att det inte är bättre än så. Men skälet är naturligtvis att konsumentkreditdirektivet, utredningen och de många remissvaren ska bakas ihop och landa i ett förslag som fungerar. Skälet är inte att vi har försökt sitta på förslaget, utan vi har inväntat den utredning som ligger till grund för det som ska bli en proposition.

Anf. 60 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr talman! Ministern sade själv att det finns ett bra underlag för att skriva fram de här lagarna, så skyll inte på att vi i riksdagen under några veckor har sommaruppehåll utan rannsaka er!

Om det är så att regeringen och de olika partierna i den moderatledda alliansen inte ens är överens om de här lagstiftningsåtgärderna blir man ganska skrämmd. Många är drabbade av överskuldsättning. Det handlar ju också om att man som människa exempelvis ska kunna bli kreditvärdig och kunna köpa en bostad – en viktig fråga just för oss som bor här i Stockholm där priserna är höga.

Det är viktigt att på olika sätt förhindra att människor överskuldssätter sig. Därför frågar jag igen varför propositionen inte kommer tidigare.

Anf. 61 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Jag skyller inte på riksdagen, utan jag konstaterar bara att den tidsplanering som riksdagen har och som innebär ett sommaruppehåll gör att vi redan i mars måste bli färdiga med propositioner som ni ska hinna fatta beslut om. Men det är inte möjligt. Skälet till att det är på det sättet är att vi har väldigt många förslag, att dessa är komplicerade och att det krävs de bästa experterna för att få fram riktigt bra förslag. Tyvärr räcker inte deras tid. Också de har ju rätt till sömn, vila och vad det nu kan vara. Tyvärr har det alltså inte räckt.

Men vi arbetar väldigt intensivt. Ska jag säga någonting så är det väl att Justitiedepartementet har svårt att hålla sig inom ramarna just av det skälet att vi har en väldigt hög arbetsbelastning. Allt kan vi inte lösa genom att pressa personalen hårdare. Men vi försöker få fram de här

förslagen så snabbt som möjligt. Det handlar inte om någon oenighet i regeringen när det gäller betydelsen av direktiven och de förslag som måste läggas fram.

Anf. 62 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Med detta är dagens frågestund avslutad. Vi säger tack till deltagande statsråd och till övriga deltagare i frågestunden.

3 § Meddelande om ändrad partibeteckning

Från Göran Thingwall hade inkommit följande skrivelse:

Till Sveriges riksdag

Härmed vill jag meddela att jag inte längre tillhör Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp. Jag avsäger mig platsen som suppleant i utbildningsutskottet.

Stockholm den 27 januari 2010

Göran Thingwall

Skrivelsen lades till handlingarna.

4 § Avsägelse

Förste vice talmannen meddelade att *Göran Thingwall* (-) av sagt sig uppdraget som suppleant i utbildningsutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

5 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 28 januari

2009/10:444 Regeringens kollektiva ansvar

av *Birgitta Eriksson* (s)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

2009/10:445 Kampen mot barnsexturism

av *Fredrik Lundh* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2009/10:446 Åtgärder för sjöfartsnäringen

av *Birgitta Eriksson* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2009/10:447 Konsekvenserna av avregleringen av tågtrafiken

av *Olle Thorell* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2009/10:448 Energideklaration

av *Peter Jeppsson* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2009/10:449 Fortbildningsmöjligheter inom missbrukarvården

av *Eva Olofsson* (v)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

Prot. 2009/10:65

28 januari

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 2 februari.

6 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 26 januari

2009/10:366 Åtgärdsprogrammen för hotade arter

av *Tina Ehn* (mp)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

den 27 januari

2009/10:412 Utvärdering av arbetsmarknadspolitiken

av *Raimo Pärssinen* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 2 februari.

7 § Kammaren åtskildes kl. 15.04.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Frågestund	1
Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN	1
<i>Klimatmötet i Köpenhamn.....</i>	<i>1</i>
Anf. 2 ANDERS YGEMAN (s).....	1
Anf. 3 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	2
Anf. 4 ANDERS YGEMAN (s).....	2
Anf. 5 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	2
<i>Sambandet mellan klimat och ekonomi</i>	<i>3</i>
Anf. 6 ANNA KINBERG BATRA (m)	3
Anf. 7 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	3
Anf. 8 ANNA KINBERG BATRA (m)	3
Anf. 9 Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	4
<i>Förslag om ny skuldsaneringslag.....</i>	<i>4</i>
Anf. 10 EVA SONIDSSON (s).....	4
Anf. 11 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 12 EVA SONIDSSON (s).....	5
Anf. 13 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	5
<i>Klimatarbetet i framtiden</i>	<i>5</i>
Anf. 14 SVEN BERGSTRÖM (c)	5
Anf. 15 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	6
Anf. 16 SVEN BERGSTRÖM (c)	6
Anf. 17 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	6
<i>Licensjakt på varg.....</i>	<i>7</i>
Anf. 18 WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	7
Anf. 19 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	7
Anf. 20 WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	7
Anf. 21 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	8
<i>Granskning av kvaliteten på högskolekurser.....</i>	<i>8</i>
Anf. 22 ULF NILSSON (fp)	8
Anf. 23 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	9
Anf. 24 ULF NILSSON (fp)	9
Anf. 25 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp)	9
<i>Oseriösa fastighetsägare</i>	<i>10</i>
Anf. 26 HILLEVI LARSSON (s).....	10
Anf. 27 Statsrådet MATS ODELL (kd)	10
Anf. 28 HILLEVI LARSSON (s).....	10
Anf. 29 Statsrådet MATS ODELL (kd)	11
<i>Snöröjningen och trafiksäkerheten.....</i>	<i>11</i>
Anf. 30 LARS GUSTAFSSON (kd).....	11
Anf. 31 Statsrådet MATS ODELL (kd)	11
Anf. 32 LARS GUSTAFSSON (kd).....	12
Anf. 33 Statsrådet MATS ODELL (kd)	12
<i>Högskoleavgifter för utländska studenter.....</i>	<i>12</i>
Anf. 34 LAGE RAHM (mp)	12

Anf. 35 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp).....	13	Prot. 2009/10:65
Anf. 36 LAGE RAHM (mp).....	13	28 januari
Anf. 37 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp).....	13	
<i>Jämställdhet i bolagsstyrelser</i>	14	
Anf. 38 MONICA GREEN (s)	14	
Anf. 39 Statsrådet MATS ODELL (kd)	14	
Anf. 40 MONICA GREEN (s)	14	
Anf. 41 Statsrådet MATS ODELL (kd)	15	
<i>Rättsväsendets hantering av ungdomskriminaliteten</i>	15	
Anf. 42 HELENA BOUVENG (m).....	15	
Anf. 43 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	15	
Anf. 44 HELENA BOUVENG (m).....	16	
Anf. 45 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	16	
<i>Tillämpningen av de nya sjukförsäkringsreglerna</i>	16	
Anf. 46 EVA-LENA JANSSON (s)	16	
Anf. 47 Statsrådet MATS ODELL (kd)	17	
Anf. 48 EVA-LENA JANSSON (s)	17	
Anf. 49 Statsrådet MATS ODELL (kd)	17	
<i>Den medicinska forskningen</i>	18	
Anf. 50 FINN BENGTTSSON (m)	18	
Anf. 51 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp).....	18	
Anf. 52 FINN BENGTTSSON (m)	18	
Anf. 53 Statsrådet TOBIAS KRANTZ (fp).....	19	
<i>Diskriminering inom rättsväsendet</i>	19	
Anf. 54 MEHMET KAPLAN (mp).....	19	
Anf. 55 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	19	
Anf. 56 MEHMET KAPLAN (mp).....	20	
Anf. 57 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	20	
<i>EU:s konsumentdirektiv</i>	20	
Anf. 58 CHRISTINA AXELSSON (s).....	20	
Anf. 59 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	21	
Anf. 60 CHRISTINA AXELSSON (s).....	21	
Anf. 61 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	21	
Anf. 62 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	22	
3 § Meddelande om ändrad partibeteckning	22	
4 § Avsägelse	22	
5 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	22	
6 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	23	
7 § Kammarén åtskildes kl. 15.04	23	

